

MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA MUSIQA TA'LIMINI O'QITISH METODIKASI

Mamadaliyev Zokirjon Roziboyevich

Annotatsiya: *Ushbu maqolada bolalarning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish, bolalarning dunyoqarashini shakllantirish, raqs harakatlarini o'rgatish, sahna ko'rinishlari va bayram tadbirlarida ishtirok etish, musiqa mashg'ulotlari oldiga qo'yilgan pedagogik maqsad va vazifalarni amalga oshirish haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar: *musiqa, qobiliyat, harakat, shakllantirish, xususiyat, ijod, tadbir, mashg'ulot, dunyoqarash.*

Maktabgacha ta'lim muassasalarida (MTM) musiqa ta'limini o'qitish metodikasi bolalarning yosh xususiyatlarini, qobiliyatlarini va qiziqishlarini hisobga olgan holda musiqa bilan tanishtirish, ularda musiqiy didni shakllantirish va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa ta'limi va tarbiyasining asosiy maqsadi bog'cha yoshidan boshlab bolalarning dunyoqarashini shakllantirish hamda musiqiy didini o'stirib, bolalarga musiqani o'rgatish jarayonida unda hayot o'z aksini topishini anglatishdir. Shuni qayd etish lozimki, musiqa mashg'ulotlari oldiga qo'yilgan pedagogik maqsad va vazifalarni amalga oshirish uchun, awalo, bolalarning musiqiy uquvi va qobiliyatlarini muntazam ravishda o'stirib borish lozim.

Asosiy maqsadlar:

- Bolalarda musiqa muhabbat uyg'otish.
- Musiqani tinglash va his qilish qobiliyatini rivojlantirish.
- Musiqiy xotirani, ritm hissini va ovoz diapazonini rivojlantirish.
- Qo'shiq kuylash, raqsga tushish va musiqa asboblari chalish orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.
- Musiqa orqali estetik didni shakllantirish.

Asosiy vazifalar:

- Bolalarni turli janrdagi va xarakterdagi musiqalar bilan tanishtirish.
- Musiqiy o'yinlar va mashqlar orqali bolalarning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish.
- Qo'shiq kuylashni o'rgatish, nutqini rivojlantirish va ovozini to'g'ri qo'yishga yordam berish.
- Raqs harakatlarini o'rgatish, harakat koordinatsiyasini rivojlantirish va musiqa mos harakat qilish qobiliyatini shakllantirish.
- Oddiy musiqa asboblari (doyra, qo'ng'iroq, yog'och qoshiq va h.k.) chalishni o'rgatish orqali ritm hissini rivojlantirish.
- Musiqiy ertaklar, sahna ko'rinishlari va bayram tadbirlarida ishtirok etish orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.

Metodik usullar:

- Ko'rgazmalilik: Rasmlar, plakatlar, musiqa asboblari va o'yinchoqlardan foydalanish.
- O'yin: Musiqiy didaktik o'yinlar, harakatli o'yinlar va rolli o'yinlar orqali musiqa ta'limini qiziqarli qilish.
- Namoyish: Musiqa rahbari tomonidan qo'shiq kuylash, raqs harakatlarini ko'rsatish va musiqa asboblari chalish.
- Mashq: Qo'shiq kuylash, raqs harakatlarini takrorlash va musiqa asboblari chalish orqali ko'nikmalarni mustahkamlash.
- Tahlil: Musiqaning xarakterini, ritmini va ohangini aniqlash orqali musiqani tushunishga yordam berish.
- Ijod: Qo'shiqlar bastalash, raqs harakatlarini o'ylab topish va musiqa asboblari o'zicha kuy chalish orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish.

Musiqa ta'limini tashkil etish shakllari:

- Musiqa mashg'ulotlari: Haftada kamida 2 marta o'tkaziladi. Mashg'ulotlar davomida qo'shiq kuylash, raqsga tushish, musiqa tinglash va musiqa asboblari chalish kabi faoliyatlar olib boriladi.
- Ertaliklar va bayramlar: Bolalarning ijodiy qobiliyatlarini namoyish etish va musiqiy bilimlarini mustahkamlash uchun yaxshi imkoniyatdir.
- Musiqiy o'yinlar: Bolalarning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish va ularga zavq bag'ishlash uchun ishlatiladi.
- Mustaqil faoliyat: Bolalar musiqa burchaklarida musiqa asboblari bilan o'ynashlari, qo'shiq kuylashlari va raqsga tushishlari mumkin.